

Брюксел, 25.10.2019 г.
COM(2019) 550 final

2019/0242 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да бъде зета от Европейския съюз в рамките на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС във връзка с приемането на решение за приемането на преходни мерки в съответствие с член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото решение на Комисията съдържа предложение за решение на Съвета относно позицията, която да бъде взета от Европейския съюз в рамките на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС, относно приемането на преходни мерки в съответствие с член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство между ЕС и държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ)¹, подписано в Котону на 23 юни 2000 г. („Споразумението за партньорство от Котону“ или „СПК“). Комисията предлага удължаване на срока на прилагане на всички разпоредби на Споразумението за партньорство от Котону до 31 декември 2020 г. или до влизането в сила на новото споразумение за партньорство между ЕС и държавите от АКТБ, в зависимост от това кое от двете събития настъпи най-напред.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Споразумението за партньорство от Котону

От 2000 г. насам Споразумението за партньорство от Котону очертава рамката за отношенията на ЕС със 79-те държави от АКТБ. Споразумението бе сключено за срок от 20 години — от 1 март 2000 г. до 29 февруари 2020 г. След сключването му то бе преразгледано през 2005 г. и 2010 г.

Срокът на действие на Споразумението за партньорство от Котону изтича на 29 февруари 2020 г. През септември 2018 г. започнаха преговори по ново споразумение за партньорство АКТБ—ЕС, които продължават понастоящем. Стана ясно обаче, че тези преговори няма да доведат до ново споразумение, което да е готово за прилагане от посочената по-горе дата на изтичане на срока. Положението ще доведе до вакуум в отношенията между ЕС и АКТБ, който трябва да се запълни.

2.2. Съветът на министрите АКТБ—ЕС

Съветът на министрите АКТБ—ЕС е орган на ниво министри, създаден със Споразумението (член 15 от СПК). Той се състои, от една страна, от членовете на Съвета на Европейския съюз и членовете на Европейската комисия и, от друга, от член на правителството на всяка държава от АКТБ. Сред функциите на Съвета на министрите, наред с другото, е вземането на решенията, необходими за прилагането и изпълнението на СПК. Съветът на министрите взема решенията си по общо съгласие на Страните. За да бъдат решенията валидни, трябва да присъстват i) половината от членовете на Съвета на Европейския съюз (т.е. 14 министри от държавите — членки на ЕС), ii) един член на Комисията и iii) две трети от членовете, представляващи правителствата на държавите от АКТБ (т.е. членове на правителства от 55 различни държави от АКТБ).

2.3. Преходни разпоредби

Член 95, параграф 4, втора алинея от СПК гласи следното: *Съветът на министрите приема всички преходни мерки, които могат да са необходими до влизането в сила на новото споразумение.* По смисъла на член 95, параграф 4, втора алинея от СПК

¹ Решение на Съвета от 19 декември 2002 г. за сключване на Споразумение за партньорство между държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга, подписано в Котону на 23 юни 2000 г. (ОВ L 65, 8.3.2003 г., стр. 27).

преходните мерки могат да се прилагат за удължаване на срока на прилагане на цялото Споразумение или само на част от него до настъпване на датата, от която ще започне да се прилага новото споразумение (временно прилагане или влизане в сила). Следователно тези преходни мерки трябва да се въведат за избягване на политически, институционален и правен вакуум в отношенията между ЕС и АКТБ.

С цел да се запази правната, политическата и институционалната приемственост в отношенията с държавите от АКТБ, предвид факта, че новото споразумение няма да се прилага преди изтичане на срока на действащата правна уредба, е нужно да се приемат преходни мерки за удължаване на срока на действие на настоящото Споразумение.

2.4. Приемането на преходни мерки от Комитета на посланиците АКТБ—ЕС

В съответствие с член 95, параграф 4 от СПК, решението относно преходните мерки трябва да бъде взето от Съвета на министрите АКТБ—ЕС². Съгласно член 15, параграф 4 от СПК Съветът на министрите може да делегира правомощия на Комитета на посланиците³. За тази цел на 23 май 2019 г. Съветът на министрите делегира правомощието за приемане на решението относно преходните мерки на Комитета на посланиците⁴. Съгласно член 16, параграф 2 от СПК Комитетът на посланиците, в рамките на възложения му от Съвета на министрите мандат, може да приема решения, които са обвързващи за страните.

В съответствие с процедурния правилник на Комитета на посланиците той заседава редовно, по-специално за подготовката на заседанията на Съвета на министрите, както и по искане на една от страните, когато се окаже необходимо⁵. Предвид тази гъвкавост Комитетът на посланиците може да гарантира, че решението относно преходните мерки ще бъде взето своевременно и не по-късно от януари 2020 г.

Поради това на едно от заседанията си Комитетът на посланиците АКТБ—ЕС трябва да приеме решение относно преходните мерки. Настоящото решение следва да служи за удължаване на срока на прилагане на разпоредбите на Споразумението за

² Съветът на министрите АКТБ—ЕО е орган на ниво министри, създаден със Споразумението (член 15 от СПК). Той се състои, от една страна, от членовете на Съвета на Европейския съюз и членовете на Европейската комисия и, от друга, от член на правителството на всяка държава от АКТБ. Сред функциите на Съвета на министрите, наред с другото, е вземането на решенията, необходими за прилагането и изпълнението на СПК. Съветът на министрите взема решенията си по общо съгласие на Страните. За да бъдат решенията валидни, трябва да присъстват i) половината от членовете на Съвета на Европейския съюз (т.е. 14 министри от държавите — членки на ЕС), ii) един член на Комисията и iii) две трети от членовете, представляващи правителствата на държавите от АКТБ (т.е. членове на правителства от 55 различни държави от АКТБ).

³ Комитетът на посланиците е създаден в съответствие с член 16 от СПК. Той се състои, от една страна, от постоянните представители на всяка държава членка в ЕС и от представител на Комисията и, от друга страна, от ръководителя на мисията на всяка от държавите от АКТБ в ЕС. Комитетът на посланиците подпомага Съвета на министрите при изпълнението на неговите задачи и осъществява всеки мандат, който му е възложен от Съвета (член 16, параграф 2 от СПК). В този контекст в рамките на възложения му от Съвета на министрите мандат той може да приема решения, които са обвързващи за страните.

⁴ Решение № 1/2019 на Съвета на министрите АКТБ—ЕС от 23 май 2019 г. относно делегирането на правомощия на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС относно решение за приемане на преходни мерки в съответствие с член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС [2019/920] (ОВ L 146, 5.6.2019 г., стр. 114).

⁵ Член 1, параграф 1 от Решение № 3/2005 на Съвета на министрите АКТБ—ЕС от 8 март 2005 г. относно приемането на процедурния правилник на Комитета на посланиците АКТБ—ЕО (ОВ L 95, 14.4.2005 г., стр. 51).

партньорство от Котону („предвидения акт“), както е предвидено в член 95, параграф 4 от СПК.

Целта на предвидения акт е да се удължи срокът на прилагане на Споразумението за партньорство от Котону, в неговата цялост, до 31 декември 2020 г., до датата на влизане в сила или временното прилагане на новото споразумение за партньорство между ЕС и държавите от АКТЬ, в зависимост от това кое от двете събития настъпва по-напред.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Решението относно временните мерки трябва да определи i) коя част (кои части) от Споразумението да се прилага(т) временно и ii) момента, до който ще се прилагат преходните мерки. Комисията предлага настоящото СПК да бъде удължено до 31 декември 2020 г., освен ако новото споразумение влезе в сила или започне да се прилага преди тази дата. Предложената дата, 31 декември 2020 г., съвпада с изтичането на срока на действие на текущата многогодишна финансова рамка, както и изтичането на срока на 11^{-ия} Европейски фонд за развитие.

С оглед на изложеното по-горе предложената позиция на Съюза трябва да бъде приета на сесия на Комитета на посланиците АКТЬ—ЕС.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на *позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението.*

Понятието *актове с правно действие* включва актовете с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва също така инструменти, които не са правно обвързващи според международното право, но са *годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба*⁶.

4.1.2. Прилагане в конкретния случай

По смисъла на член 95, параграф 4, втора алинея от Споразумението за партньорство АКТЬ—ЕС, подписано в Котону на 23 юни 2000 г., преходните мерки могат да се прилагат за удължаване на срока на прилагане на цялото СПК или само на част от него до настъпване на датата на прилагане на новото споразумение (временно прилагане или влизане в сила след ратифициране от всички страни по Споразумението). По-конкретно *Съветът на министрите приема всички преходни мерки, които могат да са необходими до влизането в сила на новото споразумение.*

⁶ Решение на Съда от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, С-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

Следователно е ясно, че актът, който Комитетът на посланиците АКТЬ—ЕС има за задача да приеме, представлява акт с правно действие. Предвиденото решение на Комитета на посланиците ще бъде обвързващо по силата на международното право съгласно предвиденото в член 15 и член 16 от Споразумението.

Комитетът на посланиците е орган, създаден по силата на член 16 от Споразумението за партньорство от Котону.

Европейският съюз е договаряща страна наред с държавите членки на Споразумението за партньорство от Котону и по този начин ще бъде обвързан от предвиденото решение на Комитета на посланиците.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза. Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискваното от основната или преобладаващата цел или част.

4.2.2. Прилагане в конкретния случай

Основната цел и съдържание на предвидения акт са свързани с функционирането на СПК като цяло, по-специално удължаването на прилагането му след предвидената дата на изтичане на срока на действие. Така материалноправното основание за решението на Съвета трябва да се определи като се вземе предвид Споразумението за партньорство от Котону като цяло⁷.

СПК бе сключено като споразумение за асоцииране и съответно правното основание за него беше член 310 от Договора за създаване на Европейската общност, който беше еквивалентът на член 217 от ДФЕС. От това следва, че материалноправното основание за предлаганото решение е член 217 от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предлаганото решение следва да бъде член 217 от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

⁷

Вж. по-специално решението по дело С-244/17, *Комисия/Съвет („Казахстан“)*, ECLI:EU:C:2018:662, стр. 40, както и цитираната в него съдебна практика.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да бъде зета от Европейския съюз в рамките на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС във връзка с приемането на решение за приемането на преходни мерки в съответствие с член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 217 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Споразумението за партньорство между членовете на групата на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ), от една страна, и Европейския съюз и неговите държави членки, от друга страна (наричано по-нататък „Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС“)⁸, бе подписано в Котону на 23 юни 2000 г. Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС влезе в сила на 1 април 2003 г. и ще се прилага до 29 февруари 2020 г.
- (2) Съгласно член 95, параграф 4, първа алинея от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС през септември 2018 г. започнаха преговори по ново споразумение за партньорство АКТБ—ЕС. Новото споразумение няма да бъде готово за прилагане до датата на изтичане на срока на действие на настоящото Споразумение за партньорство. Поради това е необходимо да се приемат преходни мерки за удължаване на срока на прилагане на разпоредбите на настоящото Споразумение.
- (3) Член 95, параграф 4, втора алинея от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС урежда правото на Съвета на министрите да приеме преходни мерки за удължаване на срока на прилагане на цялото Споразумение за партньорство АКТБ—ЕС или само на част от него до започване на временното прилагане на новото споразумение или до влизането му в сила.
- (4) Съгласно член 15, параграф 4 от СПК, на 23 май 2019 г. Съветът на министрите АКТБ—ЕС делегира правомощия за приемане на преходни мерки на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС⁹. Комитетът на посланиците АКТБ—ЕС ще има редовна среща преди януари 2020 г., на която той ще вземе решението да приеме

⁸ Споразумение (ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 3), изменено със споразумението, подписано в Люксембург на 25 юни 2005 г. (ОВ L 209, 11.8.2005 г., стр. 27), и със споразумението, подписано в Уагадугу на 22 юни 2010 г. (ОВ L 287, 4.11.2010 г., стр. 3).

⁹ Решение на Съвета от 22 май 2019 г. относно позицията, която да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвета на министрите АКТБ—ЕС във връзка с делегирането на правомощия на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС за вземането на решение за приемане на преходни мерки в съответствие с член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС (ОВ L 142, 29.5.2019 г., стр. 67)

преходни мерки в съответствие с член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС.

- (5) Целесъобразно е да се определи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС, тъй като предвижданият акт ще има обвързващо действие за Съюза.
- (6) Позицията на Съюза за одобряване на предвиждания акт в рамките на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС следва да се определи в настоящото решение,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която да бъде взета от името на Европейския съюз в рамките на Комитета на посланиците АКТБ—ЕС, в съответствие с член 95, параграф 4 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС, е да се удължи срокът на прилагане на разпоредбите на Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС, подписано в Котону на 23 юни 2000 г., в тяхната цялост, до 31 декември 2020 г. или до датата на влизане в сила или временното прилагане на новото споразумение за партньорство между Съюза и държавите от АКТБ, в зависимост от това кое от двете събития настъпва по-напред.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Комисията.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*